

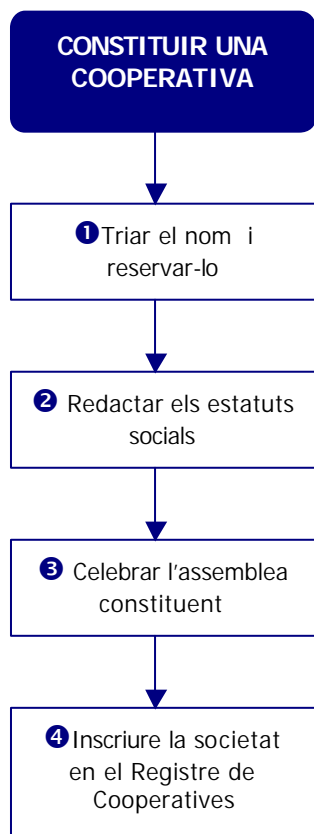
Mòdul

2

Aproximació a les cooperatives de treball

**CONSTITUIR UNA
COOPERATIVA DE
TREBALL**

MÒDUL II: TAULA DE CONTINGUTS

INTRODUCCIÓ

CONSTITUIR UNA COOPERATIVA

La cooperativa de treball	1
El grup promotor	1

UNITAT 1

TRIAR EL NOM I RESERVAR-LO

Denominació social	2
Reserva de la denominació	2

UNITAT 2

REDACTAR ELS ESTATUTS SOCIALS

El funcionament de la cooperativa	3
Contingut dels estatuts socials	3

UNITAT 3

CELEBRAR L'ASSEMBLEA CONSTITUENT

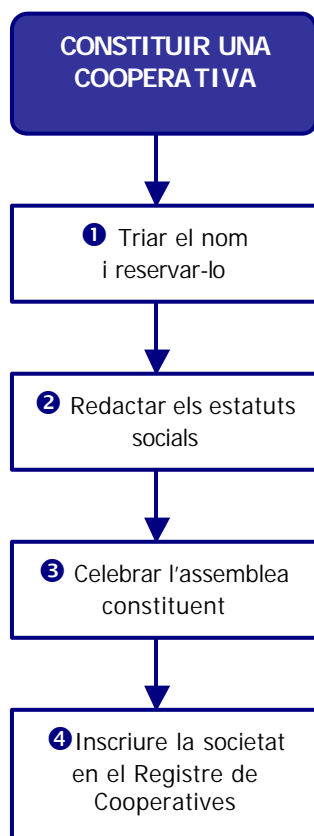
Acords de constitució	5
L'escriptura pública	5

UNITAT 4

INSCRIURE LA SOCIETAT EN EL REGISTRE DE COOPERATIVES

La inscripció en el registre	7
Altres aspectes registrals	7

Mòdul II. CONSTITUIR UNA COOPERATIVA DE TREBALL

1. La cooperativa de treball

Les **cooperatives** són grups de persones que s'han unit voluntàriament per tal de satisfer en comú les seves necessitats, mitjançant una empresa de propietat conjunta i de gestió democràtica.

Les **cooperatives de treball** estan formades per persones que es proposen satisfer en comú la seva necessitat de treballar, organitzant una empresa democràtica que produeix béns o presta serveis.

L'any 2001 tenien activitat a Catalunya 4.200 cooperatives de treball amb 43.000 llocs de treball. Prop del 60% prestaven serveis, i l'altre 40% produïa béns en els diferents sectors industrials i a la construcció.

D'acord amb l'Estatut d'autonomia de Catalunya, la Generalitat té competència exclusiva en matèria de cooperatives. Les cooperatives catalanes es regulen per la Llei 18/2002 de 5 de juliol de cooperatives de Catalunya.

2. El grup promotor

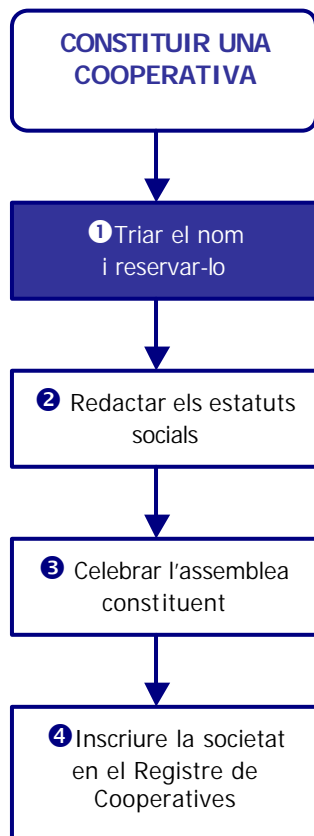
Les persones que es proposen constituir una cooperativa tenen la denominació legal de **fundadors**. El conjunt format pels fundadors es coneix amb diversos noms: comissió gestora, grup promotor, grup empenedor, etc.

Els fundadors, amb l'assessorament que creguin convenient, han de portar a terme les gestions necessàries per constituir la cooperativa. El resultat de la seva feina, de cara a la constitució de la cooperativa, ha de ser:

Aspecte	Repte del grup promotor pel que fa a la constitució
Socs treballadors	Un mínim de tres persones estan disposades a constituir la cooperativa i a ser-ne sòcies treballadores.
Pla d'empresa	Existeix un pla d'empresa que els socis i les sòcies inicials consideren viable i es responsabilitzen de dur-lo a terme .
Capital inicial	Cada soci i sòcia inicials està disposat a pagar , en el moment de la constitució, com a mínim, el 25% de la seva aportació obligatòria al capital social. La suma de les aportacions pagades inicialment per tots ells no pot ser inferior a 3.000 euros .

Les despeses produïdes per les gestions dels fundadors són a càrrec de la cooperativa.

Unitat didàctica 1. Triar el nom i reservar-lo

1. Denominació social

Els promotors han de triar el nom de la cooperativa projectada i sol·licitar per escrit al Registre de Cooperatives un **certificat de denominació social**, assegurat que no hi ha inscrita prèviament cap altra cooperativa amb aquesta denominació.

Per **triar la denominació**, els promotors han de tenir en compte les regles següents:

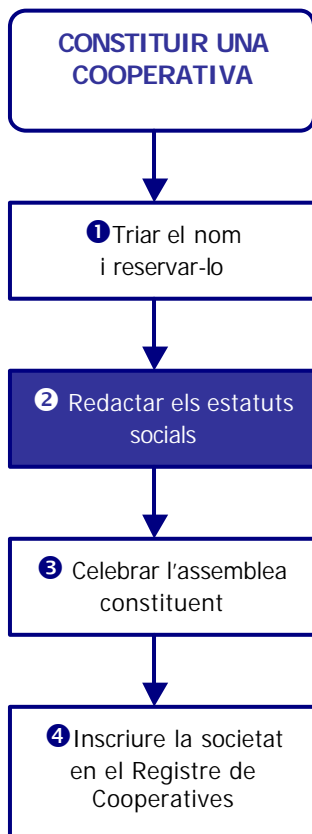
- Pot estar formada amb lletres o expressions numèriques i incloure parèntesis i cometes.
- Pot referir-se a una activitat econòmica, sempre que sigui la que fa la cooperativa, o pot ser de fantasia.
- Pot incloure, totalment o parcialment, el nom de persones (naturals o jurídiques) sempre que aquestes en siguin sòcies.
- Ha d'incloure obligatòriament "SCCL" (societat cooperativa catalana limitada).
- No es poden incloure expressions o mots contraris a la llei o als bons costums.
- No s'hi poden incloure termes que induïxin a error sobre la naturalesa o classe de cooperativa.
- No es pot inscriure cap cooperativa amb denominació idèntica a la de cap altra.

2. Reserva de la denominació social

La sol·licitud de **certificat de denominació social** pot incloure més d'una denominació. El grup promotor pot triar més d'una denominació i fer-les constar a la sol·licitud, **per ordre de més a menys preferència**. És una cautela per evitar haver de fer de nou el tràmit si ja existís una cooperativa amb la denominació inicialment triada.

En el termini d'un mes, el Registre de Cooperatives remetrà la certificació al sol·licitant, **que ha de ser un dels socis constituents**, fent-li saber que la denominació sol·licitada queda reservada durant dotze mesos, en els quals s'ha de presentar en el Registre la sol·licitud d'inscripció de la cooperativa. A més, caldrà atorgar l'escriptura pública de constitució com a màxim en els quatre mesos següents a la data en què hagi estat atorgat el certificat de denominació social.

Unitat didàctica 2. Redactar els estatuts socials

1. El funcionament de la cooperativa

Els estatuts socials **regeixen el funcionament de la cooperativa**. La seva primera redacció correspon al grup promotor i ha de ser aprovada pel soci que constitueixin la cooperativa. Els estatuts quedaran inscrits en el Registre de Cooperatives, juntament amb l'escriptura pública de constitució.

L'assemblea general (que és la reunió formal de tots els socis i les sòcies i l'òrgan màxim de la cooperativa) **podrà modificar els estatuts socials** quan ho cregui convenient, sempre que la modificació proposada obtingui, com a mínim, el vot favorable de les **dues tercers parts del nombre de vots dels socis i les sòcies assistents**.

El domicili social de la cooperativa, que ha de figurar obligatòriament en els estatuts, pot ser modificat per acord del consell rector si es trasllada a un altre lloc dins del mateix terme municipal.

Qualsevol nou soci o sòcia que s'incorpori a la cooperativa ha d'acceptar els estatuts socials vigents. A més, qualsevol soci té dret, en tot moment, a rebre'n una còpia.

Els estatuts poden ser desplegats per **reglaments de règim intern** aprovats per l'assemblea amb la majoria esmentada més amunt.

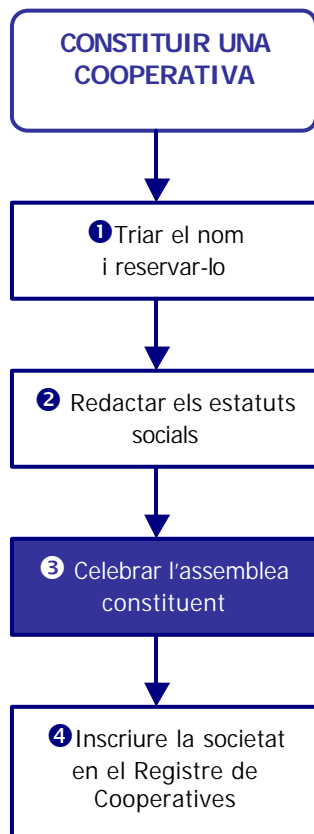
2. Contingut dels estatuts socials

Existeixen models orientatius per confeccionar els estatuts socials de la cooperativa, però és altament recomanable que el grup promotor confeccioni el text que consideri més adequat per al projecte cooperatiu que es proposa tirar endavant, comptant amb la formació i l'assessorament que cregui més convenients en cada cas.

Els estatuts socials tenen un contingut mínim i obligatori establert per la llei; aquest comprèn aspectes que són importants per a la viabilitat del projecte socioempresarial de la cooperativa:

Aspecte	Contingut mínim dels estatuts socials
<i>L'empresa conjunta</i>	Denominació social, domicili, objecte social, durada, àmbit territorial d'actuació i causes de dissolució.
<i>Règim social</i>	Les diverses classes de socis, requisits d'admissió i baixa, drets i obligacions; faltes, sancions i règim disciplinari; l'adscripció dels socis i les sòcies a la seguretat social (optant entre el règim general o l'especial de treballadors autònoms), i les normes que regiran el treball cooperatiu, que poden figurar en els estatuts socials i/o ser desplegats per un reglament de règim intern.
<i>Criteris de gestió democràtica</i>	Convocatòria i funcionament de l'assemblea general, règim d'adopció d'acords, règim electoral i estructura dels òrgans de govern obligatoris: com a mínim, el consell rector i també la intervenció de comptes si la cooperativa té més de tres socis. A les <i>cooperatives d'ensenyament</i> també és obligatòria la figura del director o directora, i per tant se l'ha de regular en els estatuts.
<i>Criteris de participació econòmica</i>	Responsabilitat dels socis pels deutes socials, participació mínima en les activitats de la cooperativa, capital social mínim de la cooperativa, aportació obligatòria inicial dels socis i les sòcies, dret de reemborsament de les aportacions dels socis, criteris d'aplicació dels resultats econòmics de la cooperativa i dotacions als fons cooperatius.
<i>Criteris de participació intercooperativa i de foment de la formació</i>	Establiment dels elements que serviran per determinar la manera com la cooperativa farà efectius els principis cooperatius de cooperació entre cooperatives i d'educació, formació i informació.

Unitat didàctica 3. Celebrar l'assemblea constituent

1. Acords de constitució

L'assemblea constituent és la reunió de tots els socis i les sòcies inicials de la cooperativa que **decideixen formalment i fan constar en acta**, com a mínim els acords següents:

- a) **Constituir la cooperativa projectada.**
- b) **Aprovar els estatuts socials.**
- c) **Designar les persones amb facultats** per realitzar els actes necessaris o convenients per al projecte cooperatiu fins al moment de la inscripció de la societat en el Registre de Cooperatives.
- d) **Nomenar els socis i les sòcies que seran membres del primer consell rector** una vegada inscrita la cooperativa en el Registre. Com a mínim han de ser tres persones sòcies treballadores. La seva regulació figura en els estatuts socials.
- e) **Nomenar el o els socis que seran membres de la intervenció de comptes** si la cooperativa té més de tres socis. Com en el cas del consell rector, aquest òrgan queda regulat en els estatuts socials.
- f) **Dipositar en una entitat bancària o d'estalvi** les aportacions inicials al capital social realitzades pels socis constituents. Aquest pagament es durà a terme tal com indiquin els estatuts socials, amb els límits següents:
 - Com a mínim un 25% de cada aportació s'ha de pagar en el moment de la constitució.
 - Ha de quedar dipositat tot el capital social mínim de la cooperativa que figuri en els estatuts socials, que no pot ser inferior a 3.000 euros.

L'entitat bancària o d'estalvi **ha d'emetre un certificat acreditatiu del dipòsit realitzat.**

2. L'escriptura pública de constitució de la cooperativa

Tots els socis i sòcies constituents han d'anar a una notaria, que atorgarà una **escriptura pública**. Aquesta, a més de la identificació dels fundadors, contindrà els acords adoptats per l'assemblea constituent.

A més, la notaria inclourà a l'escriptura pública:

- Una còpia dels estatuts socials signada per tots els fundadors
- Una còpia vigent del certificat de denominació social, que ha d'haver estat emesa dins dels quatre mesos anteriors al moment d'atorgament de l'escriptura pública i a nom d'un dels socis constituents.
- Una còpia del certificat que ha d'emetre l'entitat bancària o d'estalvi conforme s'ha fet a nom de la cooperativa el dipòsit de les aportacions inicials al capital social.

L'escriptura pública de les cooperatives d'iniciativa social i de les cooperatives sense ànim de lucre ha de contenir la manifestació expressa dels fundadors conforme es compleixen els requisits legals per tenir aquesta condició.

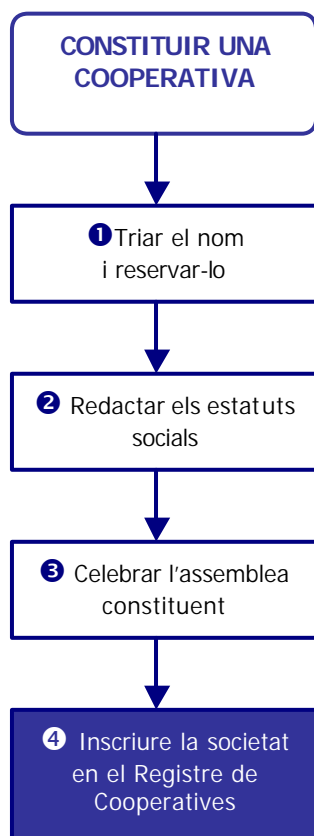
A més dels acords que com a mínim ha d'adoptar obligatòriament, l'assemblea constituent en pot adoptar d'altres que siguin convenients per al projecte cooperatiu, com ara:

- Atorgar **facultats especials** per realitzar operacions amb la banca i les entitats financeres o per realitzar contractes o operacions especials quan es requereixi (concursos públics especials, operacions hipotecàries o d'arrendament financer, etc.).
- Nomenar una **gerència o direcció general** encarregada de la gestió de l'empresa cooperativa, atorgant-li les facultats corresponents.
- Concretar en forma **d'apoderament general** les facultats del consell rector o d'algun dels seus membres.
- Tot aquells altres que es creguin convenients.

El notari o notària ha de lliurar als fundadors, com a mínim, de cada escriptura pública que atorgui, una còpia autèntica i una còpia simple, amb les quals les persones designades per l'assemblea constituent han de dur a terme els tràmits següents per a la constitució de la cooperativa:

Organisme	Tràmit
Agència Tributària	Demandar el CIF (codi d'identificació fiscal, que és el NIF de la cooperativa). L'Agència Tributària lliurarà una targeta on, al costat del nom de la cooperativa, hi afegirà "en constitució". Una vegada la cooperativa quedi inscrita en el Registre de Cooperatives, caldrà obtenir la targeta definitiva. Aquest tràmit acostuma a ser automàtic.
Departament d'Economia i Finances	Demandar a l'oficina del Departament d'Economia i Finances corresponent al domicili de la cooperativa, l'exempció de l'Impost d'actes jurídics documentats. Aquest impost grava, entre d'altres, les operacions de constitució de societats, però les cooperatives de treball n'estan exemptes, d'acord amb la Llei 20/1990, que regula el seu règim fiscal. Aquest tràmit acostuma a ser automàtic.
Registre de Cooperatives	Sol·licitar la inscripció de la cooperativa en el Registre de Cooperatives corresponent al seu domicili social. Aquest tràmit pot durar tres mesos des de la data de la sol·licitud.

Unitat didàctica 4. Inscriure la societat en el registre de cooperatives

1. La inscripció en el Registre de Cooperatives

Per inscriure la cooperativa, cal que les persones designades per l'assemblea constituent ho sol·licitin al Registre de Cooperatives, regulat pel Decret 203/2003, d'1 d'agost, aportant una còpia autèntica i una còpia simple de l'escriptura pública de constitució atorgada per la notaria.

El Registre, en un **termini màxim de tres mesos**, ha d'inscriure la constitució de la cooperativa i retornar als sol·licitants de la inscripció la còpia autèntica de l'escriptura pública amb la diligència d'inscripció.

En cas que el registre observi defectes en l'escriptura que n'impedeixin la inscripció, ho notificarà a les persones sol·licitants per tal que procedixin, segons els casos, bé a esmenar els defectes, bé a fer novament la constitució de la cooperativa.

Una vegada inscrita la cooperativa en el Registre és quan són vigents els càrrecs del consell rector i, si és el cas, de la intervenció de comptes.

Mentre no se'n produeixi la inscripció en el Registre, la societat projectada ha d'afegir a la seva denominació els mots "en constitució".

2. Altres aspectes registrals

En el Registre de Cooperatives s'han d'inscriure obligatòriament, entre altres: la constitució de la cooperativa, així com la seva dissolució i liquidació; els canvis de domicili; els nomenaments, cessaments i delegacions dels òrgans rectors, els poders generals i les delegacions de facultats, etc. **També cal dipositar-hi els comptes anuals de l'exercici dins dels dos mesos següents a la data en què han estat aprovats per l'assemblea general.**

En funció de la seva activitat econòmica concreta, la cooperativa pot haver d'inscriure's, a més, en altres registres concrets.

Per exemple, les **cooperatives d'iniciativa social**, segons quina sigui la seva activitat concreta, poden haver d'inscriure's en el Registre corresponent del Departament de Benestar i Família; les cooperatives de **manteniment industrial**, les que vulguin actuar

com a **empreses d'inserció**, o ser qualificades com a **empreses I+D**, hauran d'inscriure's en el registre administratiu específic.

**Aquest document ha estat elaborat per Xavier Gallofré i Miralles
per encàrrec de la Federació de cooperatives de Treball de Catalunya
Barcelona, desembre de 2003**

**Cooperatives de Treball
de Catalunya**

Pg. de Gràcia, 6, 2n 2a, 08007 Barcelona

tel. 93 318 81 62

federacio@cooperativestreball.coop

www.cooperativestreball.coop